

Modellkísérletek a közigazgatás fejlesztésében (Az ún. „pilot projektek” határai elméletben és gyakorlatban)

Konferencia és könyvbemutató

PPKE JÁK, II. János Pál Díszterem
2013. november 12.

Konferencia-program

- 9³⁰–10⁰⁰ regisztráció
10⁰⁰–10¹⁵ DR. BÍRÓ MARCELL, a KIM közigazgatási államtitkára:
A közigazgatás fejlesztése, tervezése (nyitó előadás)
10¹⁵–10²⁵ PROF. TAMÁS ANDRÁS:
Modellkísérletek a közigazgatás fejlesztésében (könyvbemutató)
10²⁵–10⁴⁰ GERENCSÉR BALÁZS SZABOLCS:
A pilot-kutatásról és az elért eredményekről

1. szekció: Modellkísérletek elméleti modellje

- 10⁴⁰–11⁰⁰ PROF. VARGA ZS. ANDRÁS:
A közigazgatási modellkísérletek korlátai
11⁰⁰–11²⁰ CSINK LÓRÁNT – KURUNCZI GÁBOR – VARGA ÁDÁM:
A modellkísérlet szerepe a jogi szabályozásban
11²⁰–11⁴⁰ PATYI GERGELY:
Modellkísérletek ellenőrzésének és értékelésének lehetséges megoldásai
11⁴⁰–12⁰⁰ SÁNTHA GYÖRGY:
„Kép a képben” – avagy a pilot mint tervezés-módszertani eszköz
12⁰⁰–13⁰⁰ ebédszünet

2. szekció: Nemzetközi pilot-minták

- 13⁰⁰–13¹⁵ ÁDÁNY TAMÁS:
Nemzetközi jog, közigazgatás, modellkísérletek
- 13¹⁵–13³⁰ CHRISTIÁN LÁSZLÓ:
Finn és magyar rendészeti modellkísérletek
- 13³⁰–13⁴⁵ BERKES LILLA:
A kanadai bevándorlási integrációs projekt
- 13⁴⁵–14⁰⁰ FARKAS VAJK:
Távmunka Pilot-programok a spanyol közigazgatásban
- 14⁰⁰–14¹⁵ SÁBJANICS ISTVÁN:
Adatvédelem és terrorellenes intézkedések az Egyesült Államokban – A MATRIX modellkísérlet története és visszhangjai
- 14¹⁵–14³⁰ kávészünet

3. szekció: Hazai pilot-minták

- 14³⁰–14⁴⁵ JAKAB HAJNALKA:
A „Biztos Kezdet” program és a Gyerekházak modellkísérlete
- 14⁴⁵–15⁰⁰ ACZÉL-PARTOS ADRIENN:
A hazai irányított betegellátási modell
- 15⁰⁰–15¹⁵ ELŐHÁZI ZSÓFIA:
Elektronikus közbeszerzési rendszer: modelltől a megvalósulásig
- 15¹⁵–15³⁰ DELBÓ MÁRTA:
A kistérségi modellkísérletek tapasztalatai
- 15³⁰–15⁴⁵ KURUNCZI GÁBOR – VARGA ÁDÁM:
A Dél-Dunántúli mintarégió – Egy rossz kérdésre adott egyetlen lehetséges válasz?
- 15⁴⁵–16⁰⁰ Vita, zárszó

A rendezvény a Pázmány Péter Katolikus Egyetem
TÁMOP-4.2.1.B-11/2/KMR-2011-0002. sz. projektje
(A tudományos kutatások kibontakoztatása a PPKE-n)
keretében kerül lebonyolításra.

Összefoglalók

1. szekció: Modellkísérletek elméleti modellje

VARGA ZS. ANDRÁS:

A közigazgatási modellkísérletek korlátai

A közigazgatás nem önmagáért létezik, hanem a rajta kívül – kormányzati döntések által – meghatározott célok elérése érdekében. Azt tanítjuk ezekről a célokról, hogy közösségiek, röviden: a közügyekkel azonosíthatók. Akár az állami akarat megjelenítését (anyagi jog), akár hordozóját (szervezeti jog) akár érvényesítését (eljárásjog) kívánjuk megváltoztatni, vannak olyan kérdések, amelyeket nem kerülhetünk meg. *A Mit?, Miért? (Milyen célból?), Hogyan?* biztosan ezek közé tartoznak. Nincs ez másként akkor sem, ha a közigazgatási modellkísérletekre vonatkoztatjuk őket.

Szükséges ezért a fogalmi kereteket tisztázni: mi a modell és mi a kísérlet és mindezek együtt a jogtudományban hogyan jelenhetnek meg? A közigazgatás fogalmából kiindulva vizsgálhatjuk, hogy a kísérletezés lehetséges-e ezen a tudományterületen, és ha igen, milyen keretek között. Ahhoz, hogy a modellezés kereteit megismerjük, a közigazgatási jog alaki, anyagi és szervezeti ágait alaposan meg kell vizsgálnunk.

Végezetül, ha mindezt elvégeztük, a jogantropológia segít abban, hogy a modellkísérleteknek a jogalanyokra való hatását kutassuk. Itt pedig a jogállam eszközeit, módszereit vizsgálva láthatjuk, hogy az mára a totalitás határait súrolja.

* * *

CSINK LÓRÁNT – KURUNCZI GÁBOR – VARGA ÁDÁM:

A modellkísérlet szerepe a jogi szabályozásban

Bátran kijelenthetjük, hogy a modellkísérletezés nem a tudomány sajátja. A társadalom mérnökei számára azonban némiképp komplikáltabb a helyzet, mint az üzleti világban lefolytatott pilot kísérletek esetében. Itt ugyanis nem termékek forognak kockán, hanem minden egyes

kísérlet a társadalom kisebb-nagyobb csoportjaira gyakorol közvetett vagy közvetlen hatást. Éppen ezért a jogalkotásnak több szempontból is nagy szerepe lehet a modellkísérletek során. Egyrészt szükségessé válhat megalkotni azokat a normákat, amelyek lehetővé teszik a rendszer átalakítását, másrészt már a pilot előkészítése során is szükséges lehet a normaalkotás annak érdekében, hogy a modellkísérlet lefolytatható legyen.

A három szerző annak elemzésére tesz kísérletet, hogy a jogi szabályozásnak milyen szerepe lehet a modellkísérletekben. Ennek érdekében röviden áttekintik a jogi szabályozás, a magatartások jogi úton való rendezésének sajátosságait, majd megvizsgálják a modellkísérletek előnyeit és veszélyforrásait. Ennek keretében részletesen foglalkoznak a modellkísérletezés alapelveivel, valamint a jogalkotásnak a modellkísérletezés módszertanának kialakításában játszott szerepével. Végül megvizsgálják a jogalkotásnak és a modellkísérletezésnek a gyakorlatban való kapcsolatát is.

Kutatásuk eredményeként arra a megállapításra jutnak, hogy a jogtudomány és a közigazgatás-tudomány is segítségül tudja hívni a pilotkutatást egyes területek fejlesztése és új módszerek bevezetése érdekében. A jogtudomány számára azonban nem hagyható figyelmen kívül, hogy egy modellkísérlet lefolytatása során ugyanazokat a jogállami követelményeket kell érvényre juttatni, mint amikor klasszikus jogalkotási megoldáshoz folyamodunk. Fontos azonban, hogy a modellkísérletek nem feltétlenül járnak együtt a jogi szabályozás igényével. Mindezek figyelembevételével és nem öncélú felhasználásával azonban a közigazgatás fejlesztése érdekében is eredményesen tudjuk alkalmazni a modellkísérletezés eszközét, ami által növelni tudjuk a közigazgatás hatékonyságát.

* * *

PATYI GERGELY:

Modellkísérletek ellenőrzésének és értékelésének lehetséges megoldásai

A teljes kutatás egyik management-módszertani elemzését végzi el a szerző, amikor a pilot-definíciónk alapállítását bontja ki: a modellkísérlet egy munkaprogram (project). Részletesen elemzi a PDCA-ciklus (Plan-Do-Check-Act) és a modellkísérletek közötti kapcsolatot. Állás-

pontja szerint a ciklus alkalmazható, annyi eltéréssel, hogy a különböző területeken az egyes szakaszok hossza és időtartama egymástól igencsak eltérő lehet. Tanulmányában kitér a projekt-menedzsment eszköztárra, amelyet a modellkísérletek tervezésénél és lebonyolításánál kell használni. Tisztázza a projektfelügyelettel kapcsolatos három tevékenység: a monitoring, az ellenőrzés és az értékelés tartalmát.

* * *

SÁNTHA GYÖRGY:
**„Kép a képben” – avagy a pilot
mint tervezés-módszertani eszköz**

Sántha György a kutatása továbbviszi a management-elemzést és egy metaforára épít: a modellkísérlet úgy szemléli, mint egy víziót a távlati stratégia képében. A modellkísérlet újabb oldalát mutatja be: a közcélú tervezést segítő módszertani eszköznek tekinti. Kiindulópontja, hogy a modellkísérlet a hosszabb ívű stratégiák kialakítása és megvalósítása érdekében alkalmazott sajátos útkeresésnek tekintheti, melynek lényege a folyamatos felfedezés, a korábban még nem alkalmazott vagy tételesen nem igazolt megoldások kipróbálása, tapasztalatok szerzése, végül – az elért eredmények kiértékelése alapján – a jövőre vonatkozó további következtetések levonása. Ilyen módon a pilotnak magának is mindig közvetlen következménye valamilyen stratégiai horderejű döntés (ún. „go”/ „no go” döntések), mely által a modellkísérlet döntés-előkészítő eszközként is egyértelműen definiálható. Feladat-meghatározást, tervezési szakaszt, menedzselését és kiértékelését tekintve csoportosítja a modellkísérleteket, illetve meghatározza tulajdonságait. Ezt követően pedig egy egyedülálló víziót vázol fel, amelyben a modellkísérlet mint a stratégiai, jövőről alkotott kép egyik „tervezési síkja” jelenik meg, azaz „kép a képben”.

2. szekció: Nemzetközi pilot-minták

ÁDÁNY TAMÁS:

Nemzetközi jog, közigazgatás, modellkísérletek

Az első nemzetközi vizsgálat középpontjában az ENSZ áll. A kutatás első részében részletes leírást ad a nemzetközi szervezet és a tagállami közigazgatások kapcsolatáról. Itt elsősorban a közigazgatási fejlesztéseket támogató szervezeti egységek (UNPAN, DESA, DPADM) feladatköreinek leírását és szervezeti bemutatásukat találjuk. A tanulmány második része az ENSZ „Egységben fellépve” elnevezésű szervezeti modellkísérletét mutatja be. 2007–2008-ban nyolc önként jelentkező országban a hatékonyabb jelenlét megvalósítása érdekében újratervelték az ENSZ országon belüli jelenlétét. A különböző államokban a hatékonyságot nem egységes séma mentén kívánták elérni, amely a program végén jelentős eltéréseket is eredményezett. A projekt további hatása napjainkban várható, hiszen az értékelést 2012-ben fejezték be.

* * *

CHRISTIÁN LÁSZLÓ:

Finn és magyar rendészeti modellkísérletek

Finnországot rendészeti szempontból etalon országgént szokás említeni. Az EU tagállamok közül itt az egyik legalacsonyabb a rendőrség létszáma, ugyanakkor ebben az országban az egyik legjobb a bűnügyi statisztika és talán még ennél is fontosabb, hogy kiemelkedően pozitív a rendőrség társadalmi megítélése. A legnagyobb kihívás egyszerre sikeresen és költséghatékonyan működni. A finn megközelítés legfontosabb alapelve, hogy a modern rendőrség egyidejűleg képes legyen választ adni a globális és a lokális kihívásokra.

Az új típusú rendészet egyik megjelenési formája az ún. „*virtual community policing*” modell, amely a kapcsolatépítésre épít az állampolgárokkal és valamennyi lehetséges stratégiai partnerrel. A finn kormány által 2004-ben elfogadott Internal Security Program nem kisebb célt tűzött ki, mint hogy, 2015-re a pilot segítségével Finnországnak Európa legbiztonságosabb országává kell válnia.

A magyar rendőrség a rendszerváltozást követő 20 évben új típusú kihívásokkal szembesült. Az 1990-es évek elején a bűnözés volume-ne drasztikus mértékben növekedett. Ezzel párhuzamosan a rendőri munka megbecsültsége és az állampolgárok szubjektív biztonságérzete fokozatosan romlott. A svájci alapból finanszírozott „közösségi rendszet magyarországi modellje” című projekt megalkotásának közvetlen előzménye, annak a felismerése, hogy az eseménykövető tevékenységet végző ún. „reagáló” rendőrségi modell lehetőségei nem mutatkoznak elégségesnek a bűnözés elleni harcban. Az új irányzat legfontosabb jellemzője, hogy nem az erőforrások növelésével, hanem azok célzott és helyi fellépést erősítő felhasználásával próbál meg fellépni a bűnözés ellen. Ebben a rendszerben kiemelt szerepet kap a helyi közösségek bevonása és önszerveződése, valamint egyes proaktív módszerek alkalmazása. A modell kidolgozói a hatékony fellépés mellett legalább olyan fontosnak tartják a bűncselekmények megelőzését és a lakosság tájékoztatását.

* * *

BERKES LILLA:

A kanadai bevándorlási integrációs projekt

Berkes Lilla kutatása egy olyan sikeres modellkísérletet mutat be, amely a Kanadába külföldről érkező szakképzett munkavállalók munkaerő-piaci integrációjával kapcsolatos nehézségek lebontásában játszott és – immár mint folyamatosan működő program – játszik kiemelkedő szerepet.

A CIIP (Canadian Immigration Integration Project; Kanadai Bevándorlási Integrációs Projekt) egy 8,32 millió kanadai dollár összköltségvetésű, 5 éves (2005-2010) projekt volt, amelyet a Kanadai Főiskolák Társasága [Association of Canadian Community Colleges (ACCC)] bonyolított le. A projekt célja egy olyan modell kipróbálása volt, amely révén a képzett munkavállalókat még külföldön, vagyis a kanadai beutazásuk előtt készítették volna fel a kanadai munkaerőpiacra való gyorsabb és hatékonyabb beilleszkedésre. A program lebonyolítási helyei Kína, India és a Fülöp-szigetek voltak, ahol a CIIP személyzete olyan jövődöbeli munkavállalókkal találkozott, akiknek az idegenrendészeti eljárása már folyamatban volt. A projekt négy éve alatt több mint 9000 fő vett részt a CIIP programjában. A felmérések szerint a programot elvégzettek sokkal realistábban látták a kanadai lehetősége-

ket és kihívásokat, tájékozottabb döntéseket hoztak a saját integrációs folyamatukról, illetve jobban fel voltak készülve a számukra megfelelő munka megtalálására azáltal, hogy előzetes lépéseket tettek az értékelés, a külföldi diploma elismerése, a nyelvtudás, a foglalkoztathatósági képzés, és a koncentrált álláskeresés tekintetében. A pilot mindezekén túl megerősítette a migráns integrációs infrastruktúrát is Kanadában.

* * *

FARKAS VAJK:

Táv munka pilot-programok a spanyol közigazgatásban

Az utóbbi években egyre elterjedtebbé vált a távmunka alkalmazása nemcsak a magáncégeknél, hanem a közigazgatáson belül is. A spanyol kormány 2005-ben fogadta el azt a programot (Plan Concilia), amelynek az volt az elsődleges célja, hogy a közigazgatásban dolgozók számára racionalizálja a munkában töltött idő mennyiségét és annak megszervezését annak érdekében, hogy jobban össze tudják egyeztetni a munkahelyi és a családi kötelezettségeiket. Ehhez az egyik leghatékonyabb eszközként a távmunkát jelölték meg. A spanyol Közigazgatási Minisztérium 2005 és 2006 között hajtott végre pilotprogramot a távmunka bevezetéséről, amelyet egy független szakértőkből álló testület vezetésével valósítottak meg. A programban a minisztérium 70 tisztviselője vett részt, akiket úgy válogattak ki, hogy a minisztérium feladatköreinek és hierarchiájának legszélesebb köre képviseltetve legyen. A pilotprogram eredményeképpen 2007-től évente 20000 központi közigazgatásban dolgozó tisztviselő végezheti munkájának egy részét távmunkában. A pilotprogram eredményeit és tanulságait egy kézikönyvben foglalták össze, ami segítséget nyújthat más közigazgatási szervezeteknek távmunka pilotprogramok megvalósításában.

* * *

SABJANICS ISTVÁN:

Adatvédelem és terrorellenes intézkedések az Egyesült Államokban

A MATRIX modellkísérlet története és visszhangjai

Az ikertornyok elleni támadások óta a világ igen sokat változott. Nem csupán a megrázó terrortámadások, de a folyamatos technológiai újí-

tások egyaránt hatást gyakoroltak mindennapjainkra. Olyan kibékíthetetlennek tűnő ellentétek határozzák meg életünket, mint a magán-szféra legteljesebb védelme és mellette a közösségi hálózatok és más telekommunikációs újítások legteljesebb érvényesülése. A XXI. század hajnalán nem elégszik meg azzal a felhasználó, hogy a biztonság és a korlátlan kiteljesedés között választania kelljen.

A különféle kereskedelmi célú adatbázisok profit orientált kihasználása már a '70-es években megjelent és azóta a technikai fejlődés csak a lehetőségek bővülését hozta magával. Az igazi áttörést az adatfúzió és adathalászat körében a közelmúltban elhunyt Hank Asher (1951–2013) újító megoldásai jelentették. Az értékesítői hálózatok kiépítését segítő rendszerekből nagyon vagyona tett szert, azonban 9/11 másnapján előállt ötletével, miszerint bűnüldözési-bűnmegelőzési céllal is felhasználhatóvá tehető az adatfúziós rendszerek, amelyeket kiépített. Ez volt a MATRIX modellkísérlet. Civil kezdeményezés volt az alapja, sőt a szükséges fejlesztéseket is civilek végezték, azonban a költségvetési támogatás mellett a bűnüldöző szakemberek részvétele garantálta a megfelelő színvonalat.

A program 2003-ban indult, amikor az Egyesült Államok összklasztóságának több mint felét megjelenítő államok csatlakoztak a programhoz. Jobban megismerve a program lényegét, adatvédelmi aggályokra hivatkozva sokan elhagyták a programot és 2005-ös lezárásáig jelentősen megcsappant a lakossági lefedettsége, hiszen indulásától kezdve folyamatosan jelentős társadalmi nyomás nehezedett a MATRIX-ra: civil jogvédő szervezetek és a törvényhozás szakemberei egyaránt támadták a kezdeményezést.

A MATRIX ugyan egy rövid életű modellkísérlet volt, azonban hatása máig érezhető. A program által feszegetett kérdések ma is aktuálisak, azok helyes megoldása egyelőre várat magára. A témáról készült rövid összegzés a modellkísérlet történetét és utóéletét dolgozza föl, azonban a kapcsolódó kérdések felvetésén túl nem vállalkozhat többre. Az adatvédelem és a hatékony bűnmegelőzés véleményünk szerint összeegyeztethető fogalmak, azonban a technológiai fejlődés szükségessé tette az új, mai kornak megfelelő szabályok kidolgozását. A MATRIX kudarcában mégis sikerként könyvelhetjük el, hogy ezekre a problémákra felhívta a figyelmet.

3. szekció: Hazai pilot-minták

JAKAB HAJNALKA:

A „Biztos Kezdet” program és a Gyerekházak modellkísérlete

A hazai Biztos Kezdet program előzménye az Egyesült Királyságban 1999-ben hasonló céllal indult „Sure Start” elnevezésű program volt. A „Sure Start” egy olyan kormányzati programcsomag Angliában, mely számos szolgáltatást tartalmaz, mind univerzális, mind pedig célzott formában a hátrányos helyzetű térségek és csoportok számára. Ennek keretében a korai gyermekellátást szorgalmazzák, ami korai fejlesztéssel, oktatással és más, egészségügyi és családtámogató szolgáltatásokkal kapcsolódik össze.

Magyarországon a Brit Nagykövetség és az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium közös szervezésében 2003-ban került sor a Sure Start (Biztos Kezdet) program bemutatására. Ezt követően munkacsoport alakult a tárcánál a magyarországi program kidolgozására, bevezetésének előkészítésére. A munkacsoport első lépésként modellprogramok indítására tett javaslatot. A modellkísérleti programok 2003-ban kezdődtek el különböző típusú településeken és kistérségben (Ózd, Vásárosnamény és hat társult település, Budapest Józsefváros, Csurgó és Órtilos). 2005-től Katymár és Győr is elindította a helyi Biztos Kezdet modellkísérleti programját. 2006-ban a Szociális és Munkaügyi Minisztérium támogatásával további 52 program indult el, többségében 2000 fő feletti községekben, városokban. A kezdeményezés célja volt a program kiszélesítése, melynek során az ország 13 megyéjében alakultak Biztos Kezdet Klubok. A működő klubok szolgáltatásai közel 1000 hat éven aluli gyermekhez jutottak el. A programok monitorozására 2007-ben került sor, melynek tapasztalatai szintén felhasználásra kerültek a 2009. évi pályázati kiírás tervezése során.

* * *

ACZÉL-PARTOS ADRIENN:
A hazai irányított betegellátási modell

A hazai irányított betegellátási rendszer modellkísérlete egy 1999-ben, kormány-támogatással életre hívott, alulról jövő kezdeményezés. Azzal a céllal hozták létre, hogy elsősorban szakmai- és költséghatékonysági szempontok alapján javítsa és fejlessze az egészségügyet. Ez a modell az általános finanszírozási rendszertől eltérő módon szervezte meg az egészségügyi szolgáltatásokat. Legfőbb erőssége a prevenció hangsúlyozása, a betegutak nyomon követése, valamint az orvosok szakmai fejlesztésének, továbbképzésének megteremtése volt. A pilot során bebizonyosodott, hogy csak helyi szinten működik jól a kísérlet, az országos kiterjesztése torz képet mutat. Több éves működése során sem sikerült helyesen és pontosan definiálni az IBR-t, ugyanis következtetlenül keveredett a modell, a modellkísérlet és a rendszer kifejezés. Többek között a modellkísérlet elemeinek kidolgozatlansága, jogi szabályozatlansága vezetett a modellkísérlet bukásához.

* * *

ELŐHÁZI ZSÓFIA:
**Elektronikus közbeszerzési rendszer:
modelltől a megvalósulásig**

Az elektronikus közbeszerzés bevezetése az Európai Unióban már a jelenleg hatályos közbeszerzési irányelvek megalkotásakor szempont volt, azonban valamennyi eljárási cselekményre való kiterjesztése az összes tagállamban még mindig jövőbeni célkitűzés, ám egyre realizitikusabb.

Az elektronikus közbeszerzés 2007. évtől kezdődően vált lehetségessé Magyarországon a közbeszerzési eljárásokban elektronikusan gyakorolható eljárási cselekmények szabályairól, valamint az elektronikus árlejtés alkalmazásáról szóló 257/2007. (X. 4.) Korm. rendelet megalkotásával. A hatályos szabályozás értelmében – az elektronikus árlejtést kivéve – nem lehet teljes egészében elektronikus útra terelni a közbeszerzési eljárásokat, azonban a papíralapú részvétel biztosítása mellett mód nyílt a folyamatok elektronizálására.

A „SourcingTool” elnevezésű rendszert lehet modellkísérletként vizsgálnunk, bár nem kormányzati, hanem magán kezdeményezésről

van szó. A pilot elsősorban üzleti megfontolásból indult, azonban az átlátható, lekövethető, tiszta versenyt biztosító elektronikus közbeszerzést hivatott szolgálni. Mivel a közbeszerzések lefolytatásának kötelezettsége az állami-önkormányzati szektort érinti, az elektronikus közbeszerzés bevezetése mindenképpen a közigazgatás fejlesztését szolgálja, de emellett a közigazgatáson kívül eső, ám ahhoz kapcsolódó szervezetekre is kihatással van. A SourcingTool rendszer működő szoftver, mely a tesztelési időszakot követően ma már éles üzemben, tényleges közbeszerzési eljárások lefolytatását támogatja, mint elektronikus kommunikációs eszköz. Ugyan az elektronikus közbeszerzés még nem általánosan elterjedt, de 2016. évben az Európai Unió valamennyi tagállam valamennyi eljárására kötelezően ki kívánja terjeszteni, mint kötelező kommunikációs formát, így a magyarországi felkészülést nagymértékben segíti.

* * *

DELBÓ MÁRTA:

A kistérségi modellkísérletek tapasztalatai

Az Országgyűlés 2004. november 2-án fogadta el a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. törvényt (Tkt.). A törvény megalkotásának indoka elsősorban az önkormányzati rendszer fragmentáltságából fakadó hiányosságok kiküszöbölése volt. A többcélú kistérségi társulások létrehozásának ösztönzésével akarta a jogalkotó elősegíteni azon problémák megoldását, amelyek az önkormányzatok közti jelentős különbségekből fakadtak.

Jóllehet, a Tkt. 2013. január 1-jével hatályát veszítette és a járási rendszer kialakítására (újjászervezésére) tekintettel úgy tűnhet, hogy a tárgykör meghaladottá vált napjainkra, a magyar közigazgatás és a modellkísérletezés kapcsolatát vizsgálva mégis kiemelkedő helyet érdemel. A Tkt. megalkotásának előkészítése ugyanis a közigazgatási szolgáltatások korszerűsítési programjáról szóló 1113/2003. (XI. 11.) Korm. határozat által meghirdetett Közigazgatási Szolgáltatások Korszerűsítési Program keretein belül zajlott és egy nagyszabású, több modellkísérletből álló program segítette elő a kistérségi közigazgatási szint bevezetését.

A program hat modellkísérlettel indult, amelyek közül három többcélú kistérségi társulás létrehozására irányult, három mintahelyen pe-

dig egy-egy speciális terület – közoktatás, költségvetési gazdálkodás, nagyvárosi agglomeráció – kistérségi szinten való megvalósíthatóságát vizsgálták a résztvevők. A BM utasítás a program általános céljaként a tapasztalatok összegzését, a bevált megoldások elterjesztését határozta meg.

Ugyan a modellkísérletek nem az ún. valós modellkísérletek közé tartoztak, tekintettel arra, hogy nem a jövő feltételezett szabályrendszere alapján folytak, hanem a hatályos szabályozás keretei között megvalósuló önkormányzati együttműködésből indultak ki, céljukat elérték és a kutatás eredményeit a Tkt. kodifikációja során felhasználták.

* * *

KURUNCZI GÁBOR – VARGA ÁDÁM:

A Dél-Dunántúli mintarégió - egy rossz kérdésre adott egyetlen lehetséges válasz?

Hazánkban 2005 és 2010 között modellkísérletnek nevezett társulási megállapodás született öt megye között. A társulás a települési önkormányzati mintát alkalmazta, bizonyos eltérésekkel. Saját szervezet hozott létre (tanács), amelybe a résztvevő önkormányzatok delegáltak tagot. A program nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket: hatékonyabb nem lett a déli országrész (önkormányzati) működése. Modellkísérleti szempontból pedig a szerzők részletesen elemzik a tervezetlenségből adódó problémákat, hiszen a „kísérletnek” nem volt gazdája, nem volt kitűzött célja, és az eredményeket sem mérte senki, valamint nem vezetett be valódi újdonságot. Ezek a szempontok pedig a modellkísérlet fogalmi eleme lennének.

A modellkísérlet fogalma

Jelen kutatás során magunk is kerestük a modellkísérletek pontos fogalmát, mivel a szakirodalom nem nyújtott ebben támaszt. Először kérdéseket tettünk fel magunknak: *ki, mit, miért és hogyan akar modellezni?* A kérdésekre az összefoglaló elemzésekben hasonló válaszok születtek. Ez persze nem meglepő, hiszen egy közigazgatás-módszertani vizsgálat akkor éri ez igazán a célját, ha a bármely kiinduló pontból ugyanoda érkezünk. Más-más oldalról szemlélve ugyanazt a vizsgált valóságot, egy-egy definícióelemre lelünk. Az alábbiakban összefoglaljuk azokat a fogalmakat, amelyek mozaikszemként részét képezik a közigazgatási modellkísérlet definíciójának.

Munkaprogram (projekt). A modellkísérlet talán legfontosabb ismérve a projektszerűség. Ahogy Sántha György és Patyi Gergely hivatkozzák tanulmányaikban: a munkaprogram egy komplex tevékenység egy feladat megvalósítására, korlátozott időtartam és költségek mellett. Tamás professzor is kijelenti az Előszóban: a modellkísérlet gyakorlat, a management eszköztárába tartozik. A modellkísérlet, mint egyfajta munkaprogram tervezési, kivitelezési és ellenőrzési fázisból épül fel. Így erre is, mint minden projektre vonatkozik a szoros felügyelet, amire úgy is tekinthetünk, mint egy állandó tervezési és felülvizsgálati folyamatra, azaz a PDCA ciklus Do és Check lépéseinek ismétlésére. A projektszerűségből következik, hogy a modellkísérletet jellemzően kis létszámú vezetés működtetheti eredményesen.

Időlegesség. Szintén a projektszerűségből következik, hogy a modellkísérlet mindig időben korlátozott tevékenység. A kísérlet időtartamát a tervezéskor kell meghatározni a vizsgálat tárgyához igazodóan. Vizsgálataink során feldolgozott minták nagy átlaga 6–18 hónap közötti kísérlet volt, azonban volt olyan is, amelyet a befejezését követően megismételtek. Megállapítottuk, hogy az időbeliség legfontosabb szempontja a beláthatóság, amely kezelhetővé teszi a projektet (Gerencsér, módszertani fejezet). A túlságosan hosszú modellkísérlet a monitorozást akadályozhatja, a túl rövid pedig azt a veszélyt rejti magában, hogy nem lesz lehetőség elég adatot szerezni a kísérlet tárgyáról.

Tervezés. A projektszerűségből következő másik fontos ismérv a helyes tervezés szerepe. A kutatás során feldolgoztunk olyan modellki-

sérleteket, amelyek pusztán a tervezés minősége miatt lettek sikeresek, vagy éppen buktak el. A tervezésben kell pontosan felmérni az alanyok körét, a rendelkezésre álló időt és forrásokat (hatásvizsgálat), meghatározni a kísérlet pontos tárgyát és feltételeit, valamint – jogi modell lévén – a jogalkotási és jogvédelmi kihatásait. A tervezésről, mint mérnöki jellegű tevékenységről mondja azonban Varga Zs. András, hogy a társadalom-mérnökség a valódi mérnökségtől leginkább abban különbözik, hogy a társadalom nem viseli el a selejtet, azaz már a tervezésnél tisztában kell lennünk a kísérlet korlátaival.

Hasonlóság. A kismintatörvények vizsgálata során határoztuk meg azt, hogy a modellkísérletnek köze van a valósághoz. A modell nem azonos a valósággal, hanem csak hasonlít rá (Gerencsér, Varga Zs.). Tökéletes hasonlóság nem érhető el, így a modellben arra kell törekedni, hogy a „domináns jellemzők” megfeleljenek a valóságnak. Az arányos kicsinyítés mindenképpen torzítja a valóságot, még hozzá a méret csökkenésével fordított arányban. Ez a közigazgatási modellkísérletek esetében is fontos ismérv, amely arra is felhívja a figyelmet, hogy teljes azonossággal a modellezett jelenség nem vetíthető ki 1:1 méretben. *A modellezésből mennyiségi és minőségi tapasztalatokat tudunk nyerni*, ahol az előbbi tételes, számítható eredmény, míg az utóbbi tulajdonságokat, jellemzőket mutat meg a kísérletező számára. Itt fontos még azt is megemlíteni – szintén a kisminta-kísérletekre hivatkozva – hogy a kísérletezőnek kellő távolságtartással, objektív módon kell a kísérlethez viszonyulnia és az előzetes benyomásoktól, valamint az előzetes véleményformálástól feltétlenül függetlenítenie kell magát. Ellenkező esetben a kísérlet eredményét is torzítja a kutatói hozzáállás.

Újdonság. A modellkísérlet célja jellemzően a jobbítás, fejlesztés szándékával egy új és hatékonyabb rendszer bevezetésének mérése (Csink–Kurunczi–Varga). Az újdonság elengedhetetlen feltétele a közigazgatási modellkísérletnek, hiszen a meglévő jelenségek a valóságban megfigyelhetők, azok modellezése önmagában eredményt nem hoz. A modellkísérletek tervezésekor elsősorban az újdonság és a valóság kapcsolatának helyes felmérésére kell törekedni. A kutatásban láttunk olyan sikertelen kísérletet, amely éppen a novum elmaradása miatt futott zátonyra (mintarégió). E kísérlet kapcsán Pálné Kovács Ilona is a „műfaj lényegi kellékének” nevezi az újszerűség bevezetését.

Hatékonyság. A modellkísérletre a fejlesztés egyik eszközeként lehet tekinteni. A fejlesztés célja, hogy jobbá, azaz jogszerűbbé, egyszerűbbé, gyorsabbá, olcsóbbá (és jó lenne, ha hozzátennénk: emberségesebbé) tegyük a meglévő társadalmi rendszereket. A hatékonyság a nyolcvanas évek neoliberais New Public Managementje óta szinte varázsigévé vált. Jelentése azonban a korai költség-hatékonyságon mára már túlmutat. Itt a fejlesztés egyik céljaként tekinthetünk rá.

A fenti fogalmakat összeolvasva kutatásunkban az alábbi meghatározásra jutottunk:

A közigazgatási modellkísérlet egy olyan, a tervezéstől a kivitelezésen át az értékelésig tartó munkaprogram (projekt), amely időben korlátozott keretek között egy tervezett intézmény vagy rendszer valóság-hű kicsinyített mását mintázza, azért, hogy az abban rejlő újszerűség főbb tulajdonságait, hatását megismerje.

A „pilot project” angolszász gyökerű intézmény, és Tamás professzor előszavában is jól láthatóan a magánigazgatásból vett módszerek „public manager”-i alkalmazásából nőtt ki. Az általánosan ismert angolszász „pilot project” kifejezés magyarosításában azonban nem véletlenül esett erre a kifejezésre a választásunk. A „pilot” főnév pilótát, kapitányt, vezetőt jelent. Ezek mind olyan személyek, akik „bepöccölnek”, „felderítenek”, „utat mutatnak”, akiket „lehet követni”. A modellkísérlet is egy „kapitány”, aki olyan irányt mutat, amelyet ő már ismer, ezért rá lehet hagyatkozni. A módszertani kérdésünk csak az, „hogyan szerezte az ismereteket”? A válasz az Ereky Kutatócsoport könyvéből egyértelműen kiderül: saját maga járja be először az utat, „kipróbálja” azt. A vizsgált módszer az az út, amely szerint a valóságot megfigyelhetjük, de beavatkozásra csak kísérlet keretében van lehetőségünk. A valóság egyszerűsített, kicsinyített másán, azaz „modelljén” szerzett tapasztalatokat azután „kivetíthetjük” a valóságra, hogy eddig nem járt utakat ismerjünk meg általa.

Az Ereky István Közjogi Kutatócsoport

2011 januárjában alakult meg PPKE JÁK Közigazgatási Jogi Tanszékén az Ereky István Közjogi Kutatócsoport azzal a céllal, hogy a napjainkban zajló közigazgatás-fejlesztésnek aktív részese legyen. A kutatócsoport olyan közös és egyéni kutatási terveket hoz létre, amelyek mindig aktuális kérdésekre keresnek választ. Így tud a kutatócsoport részt venni olyan központi és helyi közigazgatási fejlesztésekben, amelyekhez elengedhetetlen a tudományos megalapozás, a nemzetközi összehasonlítás, a tervezés. A kutatócsoport kutatási területei az államhatalom, a központi és területi közigazgatás, illetve a közigazgatás kontrollmechanizmusainak legváltozatosabb témaköreit érintik. A kutatócsoport vezetője Dr. Varga Zs. András tanszékvezető egyetemi tanár és tagjai a tanszékhez kapcsolódó professzorok, szenior kutatók és doktoranduszok, sőt a munkának egyes fázisaiba a tanszéki demonstrátorokat is bevonjuk.

Az Ereky Kutatócsoport jelen projektje a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen TÁMOP finanszírozással 2011–2013 években folyó kutatások sorába illeszkedik és Gerencsér Balázs docens vezeti. A kutatás közelebbi tárgya a közigazgatási modellezés újraélesztése a magyar reformok során. A magyar közigazgatás-tudományban hagyományosan Magyary Zoltán nevéhez kötik a modellkísérletek alkalmazását, aki bár – a kutatás során is elemzett – „pilot-projektet” vezetett Komárom-Esztergom megyében, azonban annak eredményei nem kerültek bevezetésre, és a világháborút követő nyilas és kommunista diktatúrák nem is voltak alkalmasak ilyen közigazgatás-fejlesztési módszerek alkalmazására. Modellkísérleteket a rendszerváltozást követően is elszórva találunk a magyar közigazgatásban, azonban nem elterjedt eszköz. Legtöbbször az ismerethiány indokolja alkalmazásának mellőzését, továbbá ugyanez okozza a sokszor elhibázott kísérleteket is. Jelenleg ugyanis a modellkísérletekről hazai tudományos irodalom nincs, külföldi is csak korlátozott, a modellezés határa és alkalmazhatósága pedig nem kidolgozott.

A munkában résztvevő kutatók tevékenységét igyekeztünk összehangolni, mivel ez a kutatás nemcsak tárgyában, hanem módszertanában sem általános. Egy adott tárgykör különböző aspektusok szerint csoportosított részterületeit kutatták az egyes szerzők. A kiválasztott egyedi minták feldolgozását különösen a doktoranduszok végezték, a szenior kutatók pedig az összefoglaló és szintetizáló elemzéseket. A részanyagok, noha látszólag egymástól teljesen független alkotások, mégis a kutatók rendszeres és szoros együttműködésére volt szükség ahhoz, hogy e mindenki számára új kutatási területen alapos munkát tudjunk végezni. Ez a „csapatmunka”, és a rendszeres munkamegbeszélések alkalmazása azonban az Ereky Kutatócsoportban nem egyedi, hiszen a korábbi sokszerzős kutatás is ilyen módszerrel vezetett sikerre [Az ügyész büntetőjogon kívüli szerepe (2012)].

A modellkísérleti projektben részt vevő kutatók

Aczél-Partos Adrienn (1978) jogász-könyvtáros, 2000-től köztisztviselőként dolgozik az Országgyűlés Hivatalában. 2005-ben végzett jogász szakon a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karán. 2009-ben a Kar Doktori Iskolájában abszolutóriumot szerzett. Kutatási területe alkotmánytörténet, közjogi dogmatizmus, jogi könyvtárak és jogi adatbázisok, jog és nyelvészet kapcsolata. [aczelpartos.adrienn@gmail.com]

* * *

Ádány Tamás Vince (1977) 2000-ben szerzett jogi diplomát a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog-és Államtudományi Karán, ahol azóta folyamatosan a Nemzetközi Közjog Tanszék munkatársa, PhD. Ösztöndíjasként 2001-ben a milánói Szent Szív Katolikus Egyetem „Alta Scuola Economia e Relazioni Internazionali” (ASERI) központjában szerzett nemzetközi kapcsolatok MA fokozatot. Megbízott előadóként szerződéses jogával és nemzetközi környezetvédelmi joggal kapcsolatos kutatásokat végzett a Miniszterelnöki Hivatal Dunai Kormánybiztos Titkárságán, illetve emberi jogi és esélyegyenlőségi kérdésekben az Igazságügyi Minisztériumban. Tagja a hágai székhelyű International Criminal Law Network-nek. Kutatási területe a nemzetközi büntetőjog és annak határterületei, a nemzetközi béke és biztonság, a humanitárius jog valamint az emberi jogok szabályozása. [adany.tamas@jak.ppke.hu]

* * *

Berkes Lilla (1984) jogász, 2010 óta a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kar Közigazgatási Jogi Tanszékének megbízott oktatója. 2008-ban végzett ugyanitt, majd rövid ideig a Független Rendészeti Panasztestület (FRP) elnökének tanácsadója. 2008-2009 között Pekingben, a Kínai Népi Egyetemen (Renmin University of China) tanul kínaiul, majd ismét az FRP tanácsadója. 2010 októbere óta az ombudsman munkatársa. 2012-ben abszolutóriumot szerzett a PPKE JÁK Doktori Iskolájában, doktori disszertációját a multikulturalizmus témakörében írja. [dr.berkes.lilla@gmail.com]

* * *

Christián László (1979) 2002-ben szerzett jogi diplomát a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karán. A PPKE JÁK Doktori Iskolájában 2010-ben PhD szerez fokozatot. 2002-től a PPKE JÁK Közigazgatási Jogi Tanszék megbízott oktatója, 2004-től tanársegéd, 2010-től egyetemi adjunktus. 2002 óta a Vám- és Pénzügyőrség (immár NAV) hivatásos állományú tagja. 2009 szeptemberétől a Rendőrtiszti Főiskola Vám- és Pénzügyőri Tanszék oktatója, 2010 januárjától ugyanott tanszékvezető-helyettes. 2012-től: egyetemi docens (NKE). 2013-tól a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar Magánbiztonsági és Önkormányzati Rendészeti Tanszékének vezetője. Kutatási területe: alternatív rendészet. Az NKE Rendészetelméleti Kutatóműhely alapító vezetője (www.rendeszetelmelet.hu).
[christian.laszlo@uni-nke.hu]

* * *

Csink Lóránt (1980) a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kar Alkotmányjogi Tanszékének docense, valamint az alapvető jogok biztosának munkatársa. Korábban számos, alkotmányjoggal foglalkozó intézményben dolgozott (Országgyűlés, Köztársasági Elnöki hivatal, Alkotmánybíróság, Közigazgatási és igazságügyi Minisztérium, Adatvédelmi Biztos Irodája). PhD-dolgozatát (2008) a hatalommegosztásról és a köztársasági elnök szerepéről írta. Több mint 60 alkotmányjoggal és összehasonlító joggal foglalkozó publikáció szerzője. [csink.lorant@jak.ppke.hu]

* * *

Delbó Márta (1985) jogász, 2008-ban szerzett jogi diplomát a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karán. Jelenleg Budapest Főváros Kormányhivatala VI. Kerületi Hivatalának hivatalvezető-helyettese és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Doktori Iskolájának doktorandusza. Kutatási témája a helyi önkormányzatok törvényességi felügyelete. A Kar megbízott oktatójaként a Közigazgatási Tanszék munkáját is segíti.
[delbomarta@gmail.com]

* * *

Előházi Zsófia (1981) jogász, 2004-ben szerzett jogi diplomát az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán, majd 2008-ban a Budapesti Corvinus Egyetemen jogász-közgazdászként végzett. 2009-től kezdte meg jogtu-

dományi doktori képzésen való részvételét a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Doktori Iskolájában, ahol 2012-ben abszolutóriumot szerzett. Kutatási témája a helyi önkormányzatok (köz) szolgáltatási modelljei. A 2010/2011. tanévben a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karán, majd a 2011/2012. tanév 2. szemeszterében a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán oktatott közigazgatási jogi területen megbízott oktatóként. 2004-től Hatvan Város Önkormányzatánál kezdte meg a munkavégzést, ahol elsősorban vagyongazdálkodással, közbeszerzésekkel és helyi közszolgáltatásokkal kapcsolatos jogi munkát végzett, 2006 és 2011 között aljegyzői minőségben. Jelenleg az ONMERIT Tanácsadó Kft.-nél dolgozik mint közbeszerzési szakértő és szakmai vezető. [sophie.vorhauser@gmail.com]

* * *

Farkas Vajk (1985) 2010-ben végzett a Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Jog- és Államtudományi Karán, jogász szakon. Ettől az évtől kezdve a Kar Doktori Iskolájának hallgatója. 2011 és 2012 között a spanyol miniszterelnökség Politikai és Alkotmányjogi Tanulmányok Központja alkotmányjogi mesterképzésének hallgatója. 2010 és 2011 között a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium munkatársa, 2012-től pedig a Századvég Alapítvány vezető kutatója. [vajkfa@gmail.com]

* * *

Gerencsér Balázs Szabolcs (1978) jogász, PhD, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kar Közigazgatási Jogi tanszékének docense. Oktatási és kutatási területei: közigazgatási jog, autonómiák, kisebbségvédelem és nyelvi jogok. Megbízott oktató a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán. A PPKE JÁK Flachbarth Ernő Kisebbségi Jogi Kutatóműhelyének vezetője, az Ereky István Közigazgatási Kutatócsoport tagja. Oktatói-kutatói munkája mellett 2001-től köztisztviselőként, majd kormánytisztviselőként mind a központi, mind a területi államigazgatásban dolgozott. Így különösen az Igazságügyi Minisztérium Közjogi Kodifikációs Főosztályán, majd a közigazgatási államtitkár titkárságán (2001–2004); a Fővárosi, majd Középmagyarországi Regionális Közigazgatási Hivatalban volt jogtanácsos (2006–2010); valamint a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumban államtitkári kabinetfőnök, illetve kormányfőtanácsadó, a Nemzeti

Közigazgatási Intézet tudományszervezési osztályvezetője (2010). 2011-től legfőbb ügyészségi ügyész. [gerencser.balazs@jak.ppke.hu]

* * *

Jakab Hajnalka (1985) jogász, 2009-ben a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karon szerzett jogi diplomát. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Doktori Iskolájában 2012-ben abszolvált. Kutatási területei: közigazgatási és alkotmányjog, gyermekvédelem, gyámügyi igazgatás. Az Ereky István Közigazgatási Kutatócsoport tagja. Kutatói munkája mellett 2009-től ügyészségi fogalmazó a Balassagyarmati Városi Ügyészségen. [jakabhajni@citromail.hu]

* * *

Kurunczi Gábor (1987) 2011-ben szerzett jogi diplomát a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karán, ahol 2011-től doktori tanulmányokat folytat. Emellett a kar Alkotmányjogi Tanszékének megbízott oktatója, valamint az alapvető jogok biztosának munkatársa. 2011-től rövid ideig a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Alkotmányjogi Főosztályának jogi szakreferense. Doktori disszertációját a választójog alapjogi megközelítésének témakörében írja. [k.gabor87@gmail.com]

* * *

Patyi Gergely Sándor (1975) 2000-ben szerzett jogi diplomáját a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog és Államtudományi Karán. 2002-től a PPKE Jog- és Államtudományi Doktori Iskolájának hallgatója, ahol az abszolutórium megszerzését követően 2012-ben PhD fokozatot szerez. 2000-től a PPKE JÁK közigazgatási Jogi Tanszékének megbízott oktatója, 2002 februárjától egyetemi tanársegéd, 2008 óta pedig egyetemi adjunktus. Az egyetem elvégzését követően előbb ügyvédjelöltként, majd 2004-től ügyvédként dolgozik. 2007 februárjától 2010-ig a Budapesti Ügyvédi Kamara kamarai ellenőri feladatait is ellátja. 2008-óta miniszteri kinevezés alapján a Jogi Szakvizsga Bizottság tagja. Fő kutatási területe a közigazgatási jog és a közbeszerzési jog. [drpatyi@drpatyi.hu]

* * *

Sabjanics István (1985) Hivatásos katona (hadnagy) és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem megbízott oktatója. Abszolutóriumot szerzett 2013-ban az egyetem Jog- és Államtudományi Doktori Iskolájában. Kutatási területe magában foglalja a jogállamiság és a terrorellenes jogalkotás, valamint a kivételes jogrend és hatalomgyakorlás összefüggéseinek vizsgálatát. Közel egy tucat tanulmánya született a témában, köztük több idegen nyelven. [sabjanics.istvan@jak.ppke.hu]

* * *

Sántha György (1977) 2000-ben szerzett jogi diplomát a Szegedi tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán, ahol egyidejűleg európai uniós jogászként is graduált. 2009-től a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Doktori Iskolájának hallgatója, ahol 2012-ben abszolutóriumot szerzett. Szakmai pályafutását kistérségi területfejlesztési programok koordinálásával kezdte a Miniszterelnöki Hivatalban. 2003-tól az igazságügyi tárca fejlesztéspolitikai, majd stratégiai osztályát vezette. Több sikeres fejlesztési projekt megvalósítása mellett, részt vett az első és második Nemzeti fejlesztési Terv, valamint a Korrupció Elleni Stratégia kidolgozásában is. 2008-tól három évig az Állami Számvevőszék fejlesztési, illetve módszertani ügyekért felelős osztályait vezette, 2011-től egy elektronikus kormányzati fejlesztésekre specializált tanácsadó cég vezető munkatársa. Kutatási területe a stratégiai tervező, illetve folyamat-menedzsment eszközök közigazgatási alkalmazásának vizsgálata. [santha.gyorgy@magyary.hu]

* * *

Varga Ádám (1987) 2011-ben szerzett jogi diplomát a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karán, ahol ezt követően doktori tanulmányokat folytat, kutatási témája az önkormányzathoz való jog és az önkormányzati igazgatás. A Kar Alkotmányjogi Tanszékének és Közigazgatási Jogi Tanszékének megbízott oktatója, melynek keretében szemináriumokat és speciálkollégiumot vezet, önkormányzati jogalkotást oktat, valamint a Közigazgatási Jogi Tanszék TDK titkára. Az Ereky István Közigazgatási Kutatócsoport tagja. 2010-től egy éven keresztül Felsőpáhok község alpolgármestere, 2011 óta ügyészségi fogalmazó. [varga.adam@jak.ppke.hu]

* * *

Varga Zs. András (1968) Tanszékvezető egyetemi tanár, 2013 ősze óta a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának dékánja, 2008 óta a kar Közigazgatási Jogi Tanszékének vezetője. Számos kötet, tanulmány, publikáció szerzője. 2000 és 2006, valamint 2010 és 2013 között a legfőbb ügyész helyettese, ezt megelőzően 1999-től 2000-ig az Országgyűlési Biztos Hivatalának hivatalvezetője. Fő kutatási területe az alkotmányosság és az emberi jogok, valamint a közigazgatási jog és a közigazgatási ellenőrzés formái.
[varga.zs.andras@jak.ppke.hu]